

INT. 6.0003-0551/23
SLW-OS.20-00060/23

Katowice, 06 września 2023 roku

Alina Nowak
Radna Sejmiku Województwa Śląskiego

Szanowny Pan
Jakub Chelstowski
Marszałek Województwa Śląskiego

Szanowny Panie Marszałku,

w oparciu o wypracowany model pracy z byłymi więźniami od 12 lat działa w Zabrzu Fundacja Pomost, która jako jedyna fundacja w Polsce, świadczy w pełni profesjonalne, wystandaryzowane i innowacyjne w skali kraju usługi z zakresu przywracania osób po wyrokach do społeczeństwa. Głównym polem działalności Fundacji Pomost jest prowadzenie Społecznego Ośrodka Readaptacyjnego (SOR) w Zabrzu – całodobowej placówki dla mężczyzn opuszczających jednostki penitencjarne, w której mieszkańcy otrzymują oprócz schronienia kompleksowe wsparcie.

Realizowany program readaptacyjny dla byłych osadzonych, opracowany został w współpracy z naukowcami z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, a jego skuteczność została potwierdzona na przestrzeni lat i wynosi 80% (80 na 100 osób, które ukończyły program nie wraca do więzienia). Fundacja Pomost w swojej pracy wykorzystuje metody diagnostyczne wypracowane wspólnie z kadrą naukową Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II i zawartą w publikacjach naukowych pt. „Readaptacja społeczno-zawodowa więźniów. Narzędzia do diagnozowania potencjału readaptacyjnego i kapitału wspierającego oraz Innowacyjne narzędzia do diagnozy potencjału readaptacyjnego osób zagrożonym wykluczeniem społecznym i zawodowym”.

W myśl wielopłaszczyznowego podejścia do tematyki readaptacji podjęto współpracę z Komendą Miejską Policji w Zabrzu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Zabrzu,

Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrze, kuratorami i prawnikami, która zaowocowała powołaniem zespołu interdyscyplinarnego i wypracowaniem na poziomie lokalnym efektywnego systemu pomocowego, opartego na współdziałaniu i sprawnej komunikacji między przedstawicielami różnych instytucji.

Również w ramach tego projektu, na początku marca 2019 r. zostało podpisane porozumienie o partnerstwie na rzecz rozwoju Społecznego Ośrodka Readaptacyjnego w Zabrze. Powyższe porozumienie podpisali przedstawiciele Fundacji Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Fundacji Pomost oraz władze województwa śląskiego i Prezydent Miasta Zabrze. Inicjatywę patronatem honorowym objęła wówczas Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Drugim obszarem działalności Fundacji Pomost są szkolenia. Od lat Społeczny Ośrodek Readaptacyjny funkcjonuje na Śląsku nie tylko jako instytucja pomocowa, ale miejsce podnoszenia kompetencji zawodowych dla przyszłych pracowników zawodów społecznych. W ramach współpracy z uczelniami wyższymi z terenu Śląska, Fundacja Pomost organizuje praktyki i staże dla studentów, które odbywają się w Społecznym Ośrodku Readaptacyjnym, a zatem umożliwiają rzeczywiste sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie studiów w pracy z osobami po odbytej karze pozbawienia wolności, a często również z innymi problemami. Kadra Fundacji Pomost opracowała także sylabus studiów podyplomowych ukierunkowanych na kształcenie specjalistów w obszarze readaptacji społecznej (Specjalista readaptacji byłych więźniów).

W maju 2022 r. Fundacja Pomost wraz z Fundacją Instytut Readaptacji (organizacja powołana dla wzmocnienia działań szkoleniowo-edukacyjnych w obszarze readaptacji) była organizatorem I Kongresu Readaptacji, Międzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej „Praktyczne wyzwania pracy readaptacyjnej”. W kongresie udział wzięło 190 osób stacjonarnie i 20 osób online. Pokłosem wydarzenia było powołanie grupy roboczej ds. współpracy w zakresie readaptacji, w skład której weszli przedstawiciele instytucji związanych z readaptacją (pracownicy służby więziennej, sądów, kuratorzy, pracownicy socjalni, pracownicy naukowcy). Patronat Honorowy nad wydarzeniem sprawował m. in. Marszałek Województwa Śląskiego.

Interdyscyplinarny model pracy z byłymi więźniami został wskazany w Programie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2018-2023 i raporcie Pomoc dla osób opuszczających zakłady karne i inne jednostki penitencjarne w województwie śląskim – edycja 2022 jako przykład efektywnego narzędzia

przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tej grupy osób. Efektywność i zasadność wsparcia tego modelu pracy potwierdza podpisane w marcu 2019 r. porozumienie.

Działalność Fundacji Pomost wiąże się z ponoszeniem wysokich kosztów stałych (media, wynagrodzenie kadry), których pokrycie często jest niemożliwe w ramach pozyskiwanych dotacji celowych. Głównym źródłem finansowania działań statutowych fundacji są środki pochodzące z grantów i projektów. Niestety w dużej mierze umożliwiają one finansowanie małego wycinka działalności Fundacji Pomost z uwagi na przedmiot konkursu (np. bezdomność, profilaktyka uzależnień). Jedynym zewnętrznym źródłem finansowania, które jest dedykowane działaniom postpenitencjarnym jest Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości, natomiast kwota otrzymywanych dotacji zabezpiecza 20-30% rocznych kosztów organizacji.

Fundacja Pomost oraz Fundacja Instytut Readaptacji posiadają potencjał i narzędzia do tego, aby testowo zaimplementować wypracowany model na terenie województwa śląskiego, a następnie przeprowadzić ewaluację pod kątem pomiaru efektywności modelu zarówno z punktu widzenia wskaźników związanych z poziomem przestępczości jak i badaniem wzrostu kompetencji kadr w zakresie wsparcia osób po wyrokach.

Mając na uwadze powyższe, zwracam się o wsparcie finansowe wdrożenia modelu readaptacji społecznej funkcjonującego w Społecznym Ośrodku Readaptacyjnym Fundacji Pomost w Zabrze na terenie województwa śląskiego. Całkowity koszt wdrożenia modelu w ciągu 4 lat wynosi 5.782.000,00 zł (2024: 1.438.000,00 zł; 2025: 1.443.000,00 zł; 2026: 1.448.000,00 zł; 2027: 1.453.000,00 zł) i obejmuje koszt utrzymania Społecznego Ośrodka Readaptacyjnego w Zabrze oraz realizację działań szkoleniowych.

2 wywarani szacunku

Radna Sejmiku Województwa Śląskiego

Alina Nowak